

SXEDIO.62B

10.11.1925: ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΩΤΕΣ ΑΨΙΜΑΧΙΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΗΝΩΝ -ΤΟΥΡΚΩΝ

Στις **10** Νοεμβρίου συνήλθε σε την πρώτη συνεδρία το νέο Νομοθετικό Συμβούλιο και από τη συνεδρία αυτή σημειώθηκαν και οι πρώτες αψιμαχίες μεταξύ των Ελλήνων και των Τούρκων βουλευτών που είχαν την υποστήριξη και των Τούρκων και επισήμων μελών.

Στη συνεδρία αυτή, ετοιμαζόταν η αντιφώνηση στην ομιλία του Κυβερνήτη Μάλκολμ Στήβενσον, ο οποίος είχε ανακοινώσει τα νέα έργα τα οποία θα προωθούσε η τοπική Κυβέρνηση.

Ενώ ετοιμαζόταν η αντιφώνηση και ψηφιζόταν παράγραφο προς παράγραφο η αντιφώνηση των βουλευτών στον Κυβερνήτη, ο Τούρκος βουλευτής Εγιούπ εφέντης εξέφρασε τη χαρά του γιατί οι Έλληνες βουλευτές δεν έκαναν καμιά προσπάθεια για να θίξουν στην αντιφώνηση το πολιτικό ζήτημα, δηλαδή την ένωση και το αίτημα για παροχή περισσότερων πολιτικών δικαιωμάτων.

Η αφορμή ήταν πολύ βολική για το βουλευτή Μητροπολίτη Κιτίου Νικόδημο Μυλωνά να δώσει την πρώτη ένδειξη της δυναμικής πολιτικής που θα ακολουθούσε στο μέλλον.

Έτσι ο Μυλωνάς ηγέρθη από τη θέση του και τόνισε ότι αν οι Έλληνες δεν έθιγαν το θέμα της Ένωσης δεν σήμαινε ότι το εγκατέλειπαν και ότι αρνούνταν τα εθνικά τους ιδεώδη.

Και για να αποφύγει τη μομφή του Εγιούπ εφέντη ο Κιτίου κατέθεσε ενώπιον των βουλευτών σχέδιο ψηφίσματος με το οποίο εκφραζόταν η απογοήτευση των Ελλήνων για τις αλλαγές που είχαν γίνει και ζητείτο όπως δοθούν στους αντιπροσώπους του λαού ουσιαστικά δικαιώματα για να μετέχουν υπεύθυνα και αποτελεσματικά στην άσκηση της Νομοθετικής και Εκτελεστικής Εξουσίας.

Ο Κιτίου ζήτησε όπως το ψήφισμα εγκριθεί και αποτελέσει μέρος του επισήμου εγγράφου της αντιφώνησης.

Οι Τούρκοι αντίδρασαν έντονα ο δε Εγιούπ είπε ότι η παραχώρηση περισσότερων δικαιωμάτων θα έβλαπτε μάλλον παρά να ωφελούσε.

Υστερα από μακρά συζήτηση στην οποία αναμίχθηκαν πολλοί Έλληνες και Τούρκοι βουλευτές το σχέδιο του Κιτίου καταψηφίστηκε με τις ηνωμένες ψήφους των επισήμων και των Τούρκων μελών.

Τα επίσημα μέλη ουσιαστικά δεν πήραν μέρος στη συζήτηση αλλά με την ψήφο τους έδωσαν τέλος στις αψιμαχίες και ρριξαν το βάρος της ψήφου τους υπέρ των Τούρκων.

Ομως τόσο οι Έλληνες όσο και οι Τούρκοι ήσαν ομόφωνοι στην έκκληση τους προς την Αγγλία να καταργήσει τη δεκάτη ή δεκατεία όπως ήταν γνωστή και τον υποτελικό φόρο.

Ήταν η πρώτη φορά που οι Τούρκοι αντιτίθεντο στο φόρο υποτελειας κι αυτό είχε τη δικαιολογία του: Η Κύπρος είχε ανακηρυχθεί πια Αποικία κι' επομένως τα χρήματα που διατίθεντο δεν θα πήγαιναν στα ταμεία της Τουρκίας.

Λεπτομέρειες της συνεδρίας έδινε η εφημερίδα "Ελευθερία" στις **14 Νοεμβρίου 1925** (μεταγλώττιση):

"Ο κ. Διοικητής Κερύνειας καταθέτει σχέδιο αντιφώνησης στον εναρκτήριο λόγο της Α. Εξοχότητος που συντάχθηκε από υπεπιτροπή που εκλέγηκε, το οποίο λέγει εγκρίθηκε από όλα τα μέλη της υπεπιτροπής εκτός από την **8η** παράγραφο.

Το σχέδιο της αντιφώνησης έχει ως εξής:

Εξοχότατε,

1. Τα μέλη του Νομοθετικού Συμβουλίου ζητούμε την άδεια να προσφέρουμε στην Εξοχότητά Σας τις ευχαριστίες μας για το λόγο με τον οποίο η Εξοχότητα Σας προσφώνησε το Συμβούλιο.

2. Παρατηρούμε ότι το ποσό των λιρών **92.799.11.2** παραμένει ακόμη ως διαρκής επιβάρυνση στις πάγιες προσόδους της Κύπρου και εκφράζουμε την ελπίδα ότι θα καταστεί κατορθωτή η εξεύρεση μέσων όπως

απαλλαγεί η Αποικία της ένωσης της.

3. Εκφράζουμε την ευχαρίστηση μας για τη δήλωση της Εξοχότητας Σας ότι η Εξοχότης Σας θέλει να μας συμβουλευθεί, τα Μέλη του Συμβουλίου αυτού, στον καταρτισμό του Νομοσχεδίου περί χρήσεως του **1926** όπως εξακριβώσει τις απόψεις του σ' αυτό και ευελπιστούμε ότι η πορεία αυτή ως καλή αρχή θα εξακολουθήσει και στο μέλλον.

4. Εμείς, τα μέλη του Συμβουλίου αυτού ευχαριστούντες την Εξοχότητα Σας με την πληροφορία την οποία ανακοινώσατε προς εμάς σε σχέση προς τα διαβήματα τα οποία η Εξοχότης Σας έχει λάβει και τα οποία προτίθεται να λάβει προς ευδαιμονία της Αποικίας, δραστήμαστε της ευκαιρίας να επιστήσουμε την προσοχή της Εξοχότητας Σας στη δεινή θέση του γεωργικού πληθυσμού από την ευημερία του οποίου εξαρτάται κατά μέγα μέρος η ευδαιμονία της Αποικίας και παρακαλούμε όπως το ζήτημα της επίτευξης ριζικής θεραπείας, για κατάλληλη νομοθεσία προς ενθάρρυνση της Γεωργίας και της κτηνοτροφίας προς δημιουργία όρων ευνοϊκών για την ανάπτυξη των βιομηχανικών εμπορικών και ορυκτών πόρων της Αποικίας και προς καλύτερη προστασία των εργατικών τάξεων τύχει άμεσης προσοχής.

5. Εκφράζουμε την επιθυμία όπως εξετασθεί η παρούσα βάση φορολογίας στην Αποικία και ιδιαίτερα ο φόρος ο γνωστός όπως η Δεκάτη.

6. Ικανοποίηση προξένησε σε μας η αύξηση της έκδοσης δανείου σπόρου στους γεωργούς και ελπίζουμε ότι θα εξακολουθήσει να καταβάλλεται κάθε προσπάθεια προς πλήρωση των αναγκών του λαού προς την κατεύθυνση αυτή.

7. Με ιδιαίτερη χαρά σημειώνουμε την αναγγελία από την Εξοχότητά σας σε σχέση προς τα λαμβανόμενα μέτρα για την ανακάλυψη αρτεσιανών υδάτων και ευελπιστούμε ότι το γενικό ζήτημα της άρδευσης στην Αποικία θα τύχει περαιτέρω μελέτης με σκοπό τη σταθερή αύξηση της παραγωγικότητας της Αποικίας.

8. Επιθυμούμε να εκφράσουμε τη γνώμη μας ότι ο

τρόπος διεξαγωγής εργασίας από τη Γεωργική Τράπεζα όπως αυτή προς το παρόν ιδρύθηκε, δεν είναι ικανοποιητικός, θεωρούντες το κεφάλαιο στη διάθεση της Τράπεζας ως ανεπαρκές και τους όρους υπό τους οποίους γίνονται τα δάνεια ως υπέρμετρα αυστηρούς και επιμένουμε να συστήνουμε τη λήψη μέτρων για την ίδρυση Τράπεζας μάλλον που να ανταποκρίνεται προς τις ανάγκες της Αποικίας.

Ο Εγίουπ εφ. υποστηρίζοντας την ανάγνωση του σχεδίου της αντιφώνησης λέγει ότι ο εναρκτήριο λόγος περιέχει παραγράφους ευεργετικές για τον τόπο, στην αντιφώνηση δεν ανανωρίζονται οι προσπάθειες της κυβέρνησης υπέρ του τόπου, οι οποίες ελπίζεται να αναποκριθούν σε όλες γενικά τις τάξεις. Το σχέδιο της αντιφώνησης δεν περιλαμβάνει πολιτικό ζήτημα και η παράκαμψη του ζητήματος αυτού δείχνει ότι τα έντιμα μέλη προτίθενται να εργασθούν προς βελτίωση των πραγμάτων του τόπου τους.

Ο Μητροπολίτης Κιτίου λέγει ότι δεν θα λάμβανε το λόγο, εάν ο έντιμος οθωμανός βουλευτής Πάφου δεν έθιγε το πολιτικό ζήτημα.

Το έντιμο οθωμανικό μέλος συνήγαγε από το σχέδιο της αντιφώνησης το συμπέρασμα ότι η Α. Εξοχότης κατέβαλε κάθε προσπάθεια για τον τόπο και ότι επομένως ο λαός είναι κατευχαριστημένος. Εάν μελετούσε καλά το κείμενο του σχεδίου της αντιφώνησης θα έβλεπε ότι απονέμονται ευχαριστίες όπου πρέπει, αλλά συγχρόνως εκφράζεται το παράπονο ότι ο τόπος δεν είναι καθόλου ευχαριστημένος.

Θα έπρεπε ίσως ο έντ. συνάδελφος να είναι λεπτότερος ως προς το πολιτικό ζήτημα, εάν δε τούτο παραμερίσθηκε από την αίθουσα του βουλευτηρίου, πρέπει να τονισθεί ότι αυτό δεν σημαίνει ότι οι ανιπρόσωποι της νήσου αρνούνται τα εθνικά τους ιδεώδη.

Πολιτικό ζήτημα ηγέρθη στην επιτροπή, αλλά αυτό καταψηφίστηκε από το οθωμανικό μέλος και τα επίσημα.

Ο κ. Παυλίδης συμφωνεί με τον Π. Μητροπολίτη Κιτίου που μίλησε προηγουμένως και λέγει ότι η

έμπνευση του έντιμου οθωμανικού μέλους υπήρξε ατυχέστατη γιατί τούτο γνωρίζει ότι καθ' ον χρόπο εκλέγεται η επιτροπή προς σύνταξη του σχεδίου της αντιφώνησης πνίγεται και εκεί η φωνή της πλεονοψηφίας.

Ωφείλε να παρέλθει με σιγή τις σκέψεις του για την αντιφώνηση εκτιμώντας κατάλληλα τη δυσκολία των ελληνικών μελών να συνδυάσουν την εκτέλεση των καθηκόντων τους στη Βουλή με τα αισθήματα τους και τα αισθήματα του ελληνικού λαού τον οποίο αντιπροσωπεύουν.

Ο Πρόεδρος προτείνει την κατ' άρθρο αγνάγνωση του σχεδίου της αντιφώνησης.

Διαβάζεται η πρώτη παράγραφος η οποία ψηφίζεται και αποτελεί μέρος της αντιφώνησης.

Ο Μητροπολίτης Κιτίου προτείνει όπως στην αρχή της Β παραγράφου προστεθεί η ακόλουθη παράγραφος:

"Το Συμβούλιο αυτό όπως ανασυστάθηκε με τα από **10.3.1925** Ανοικτά Γράμματα της Αυτού Βρετανικής Μεγαλειότητας, δράττεται της παρούσης περίπτωσης να εκφράσει την πικρή απογοήτευση και θλίψη του λαού της νήσου αυτής και τη ζωνή και έντονη του διαμαρτυρία για το λόγο ότι η Κυβέρνηση της Αυτού Βρετανικής Μεγαλειότητας, στην έκδοση των εν λόγω Ανοικτών Γραμμάτων παράβλεψε την εύλογη αξίωση του όπως του παραχωρηθούν περισσότερα και πραγματικά πολιτικά δικαιώματα.

Ευελπιστεί δε το Συμβούλιο αυτό ότι η Εξοχότητα Σας θα θελήσει να γίνει προς την Κεντρική Κυβέρνηση ο πιστός διερμηνέας των τέτοιων αισθημάτων του Κυπριακού λαού και θέλει να εισηγηθεί σ' αυτήν όπως θελήσει και αυτή να τροποποιήσει το παρόν Σύνταγμα, ώστε οι αντιπρόσωποι του τόπου περιβλημένοι ουσιαστικά δικαιώματα μετέχουν υπεύθυνα και κατ' αποτελεσματικό τρόπο στην ενάσκηση και της νομοθετικής και της Εκτελεστικής Εξουσίας στη Νήσο".

Επεξηγώντας δε την προσθήκη που κατέθεσε ο Μ.

Κιτίου λέγει ότι η πρόταση του εκφράζει πικρή απογοήτευση του Κυπριακού λαού, που διαμαρτύρεται ζωηρά κατά του νέου Συντάγματος, καθότι δεν παραχωρήθηκαν σε αυτόν πραγματικά δικαιώματα εκφράζει δε συγχρόνως την πεποίθηση ότι η Α. Εξοχότης θα θελήσει ως ο αμέσως υπεύθυνος προς την Κεντρική Κυβέρνηση να γίνει και να συζητήσει όπως οι αντιπρόσωποι του τόπου περιβληθούν με περισσότερα πολιτικά δικαιώματα, τα οποία να εξασκούν επ' ωφελεία του λαού. δεν είναι ασύνηθες του ν' ακούονται στο χώρο αυτό διαμαρτυρίες του λαού από το **1878**.

Τους πολιτικούς περιορισμούς αισθάνθηκε βαριά ο Κυπριακός λαός με τους αντιπροσώπους του και οι περιορισμοί υπήρξαν μια από τις αιτίες της πολιτικής περιπέτειας την οποία δοκιμάζουμε ακόμη. Υστερα από τις κηρυχθείσες αυτοδιαθέσεις της Ευρώπης, ανατράπηκαν μοναρχίες, είδαν το φως νέα φιλελεύθερα συντάγματα και ο Κυπριακός λαός στηριζόμενος στο βρετανικό έθνος, ήλπισε ότι μετά τον πόλεμο θα του παραχωρείτο πολίτευμα αντάξιο της ιστορίας του, και όμως επακολούθησαν τα Ανοικτά Πολιτικά Γράμματα της **10** Μαρτίου **1925** για να του δώσουν πολίτευμα χειρότερο του προηγούμενου.

Ο Εισαγγελέας ενίσταται στην προσθήκη της παραγράφου του Πανιερωτάτου λέγοντας ότι το νέο Σύνταγμα που παραχωρήθηκε είναι ουσιαστικά διαφορετικό εκείνου το οποίο ήταν σε εφαρμογή και ότι δεν μεσολάβησε ακόμη αρκετό χρονικό διάστημα για να καταδειχθεί η αξία του νέου συντάγματος.

Ο Μουνίρ βέης ενίσταται επίσης μη παραδεχόμενος τα όσα λέχθηκαν από τον Μητροπολίτη.

Ο Εγίουπ εφ. ενίσταται κατά της παραγράφου του Μητροπολίτη Κιτίου λέγοντας ότι η χορηγία περισσότερων δικαιωμάτων θα βλάψει μάλλον αντί να ωφελήσει.

Πρώτος ο οποίος είχε την πρωτοβουλία προς συνεργασία των δυο στοιχείων ήταν ο έντ. βουλευτής Καρπασίας κ. Ρωσσίδης ο οποίος τυγχάνει άξιος συγκατηρηρίων για την τέτοια του προσπάθεια, όλοι

δε ήσαν πρόθυμοι προς συνεργασία, αλλά φαίνεται ότι θα επέλθει ναυάγιο όταν προβάλλονται τέτοια ζητήματα γεννούν δυσπιστία μεταξύ των δύο στοιχείων.

Καταλήγοντας λέγει ότι ο Κυπριακός λαός μόλις μετά **50** ή **100** χρόνια θα είναι σε θέση να αποκτήσει περισσότερα πολιτικά δικαιώματα όταν δε τα εντ. μέλη υπέβαλλαν βουλευτικήν υποψηφιότητα έθεσαν ως βάση τη συνεργασία με τα οθωμανικά μέλη, η οποία με τον τρόπο αυτό καταστρέφεται.

Ο κ. Ρωσσίδης λέγει ότι το έντιμο Οθωμανικό μέλος όφειλε να μιλήσει με περισσότερη επιφύλαξη, αμφισβήτησε δε το ότι ο τόπος δεν θα ωφεληθεί αλλά τουναντίον θα ζημιωθεί εάν δοθούν στους αντιπροσώπους του περισσότερα δικαιώματα.

Τουναντίον με τη συμμετοχή του Κυπριακού λαού στη διοίκηση θα προέλθει ευημερία για όλα τα στοιχεία.

Στην Κύπρο και τα δυο στοιχεία ενδιαφέρονται από κοινού για όλες τις άλλες εργασίες, γεωργικές εμπορικές, επαγγελματικές κλπ.

Ο ομιλητής λέγει ότι τα **3/4** του φόρου της Δεκάτης είναι η καταστροφή των γεωργών και όμως δεν τολμά να εγγίσει το τέρας αυτό.

Ο Πρόεδρος δηλώνει ότι το ζήτημα της Δεκάτης με την υπόδειξη μελών του Συμβουλίου αναφέρεται σε ιδιαίτερη παράγραφο της αντιφώνησης και αυτό πάντως θα εξετασθεί.

Ο κ. Ρωσσίδης λέγει ότι τέτοια δήλωση έγινε και κατά το **1923** αλλά δυστυχώς η Δεκάτη εξακολουθεί να πληρώνεται.

Ο Πρόεδρος απαντώντας λέγει ότι το ζήτημα είχε τεθεί τότε απο τον κ. Ηλιάδη, παραμένει δε έκτοτε εκκρεμές τούτο δε θα επαναληφθεί και τώρα.

Ο κ. Ρωσσίδης λέγει ότι τα έντιμα οθωμανικά μέλη θα ήσαν περισσότερο ικανοποιημένα εάν ζητούσαν εξηγήσεις από τα ελληνικά μέλη τι εννοούν όταν ζητούν περισσότερες πολιτικές ελευθερίες.

Ο Μουνίρ βέης λέγει ότι αυτά τα ακούσαμε από

50 χρόνια.

Ο κ. Ρωσσίδης διαμαρτύρεται καθότι το έντιμο μέλος δεν είναι **50** ετών και είναι ευκολότερο να ακούει εκείνα τα οποία λέγονται τώρα από τα ελληνικά μέλη και όχι όσα λέχθηκαν πριν από **50** χρόνια.

Ο Μουνίρ βέης λέγει ότι εκείνο το οποίο παρουσιάζετο πριν από **50** χρόνια παρουσιάζεται σήμερα το ίδιο, αλλά με άλλη μορφή.

Ο κ. Ρωσσίδης εκφράζει τη λύπη του ότι δεν θέλουν να τους εννοήσουν τα οθωμανικά μέλη, τονίζει δε ότι σκοπός τους δεν είναι να αναξέσουν πληγές παλαιές και να δημιουργήσουν νέες προστριβές, αλλά για να θέσουν τα πράγματα σε καλύτερο επίπεδο σταθερής αναδιοργάνωσης προς σωτηρία του τόπου καθόσον όλοι ορκιστήκαμε τον ίδιο όρκο.

Ο Πρόεδρος λέγει ότι τα επίσημα μέλη ορκίστηκαν τον ίδιον όρκο πίστης.

Ο κ. Ρωσσίδης απαντώντας λέγει ότι ορκιστήκαμε όλοι τον ίδιο όρκο, τον οποίο έκαμε ο λόρδος έντ. Αρχιδικαστής ύστερα από οδηγίες της Εδρας. Οι οθωμανοί ισχυρίζονται ότι δεν βλέπουν καμιά μεταβολή στο Νομοθετικό, εν τούτοις η μεταβολή είναι σπουδαία. Σε τέτοια περίπτωση άλλοτε εγειρόταν ζήτημα ενωτικό από τους Έλληνες βουλευτές.

Ο Μουνίρ βέης λέγει ότι η παρούσα παράγραφος είναι ένα βήμα προς το ενωτικό.

Ο Μαχμούτ εφ. υποστηρίζει τις δηλώσεις των συναδέλφων του οθωμανών και ενίσταται έντονα στην προτεινόμενη παράγραφο από το Μητροπολίτη Κιτίου.

Ο κ. Χαζηπαύλου λέγει ότι από την ομιλία του Εγιούπ εφ. εννόησε ότι τα ελληνικά μέλη είχαν πρόθεση να στήσουν πλεκτάνη στα οθωμανικά μέλη με την προταθείσα παράγραφο.

ΕΓΓΙΟΥΠ: Το ζήτημα τούτο το ακούομε από **50** ετών.

ΧΑΤΖΗΠΑΥΛΟΥ: Το έντιμο μέλος αντλεί τα επιχειρήματα όχι από το παρόν, το οποίο είναι πλήρες

σφρίγγους και ζώης, αλλά από το νεκρό παρελθόν. Ο αποθανών δεδικαίωται και οι νεκροί είναι ακίνδυνοι (Ιλαρότης, γέλοια).

ΕΓΓΙΟΥΠ: Τι θα πούμε για τον σπόρο που έσπειραν;

ΧΑΤΖΗΠΑΥΛΟΥ: Τα έντιμα έλη ώφειλαν να εκτιμήσουν τη διάθεση μας να συνεργασθούμε. Ίσως είναι εγωϊστικό, αλλά η παρουσία μου στο Συμβούλιο ώφειλε να του δώσει μεγαλύτεραν ελπίδα (γέλωτες, γέλωτες).

Ο Μουνίρ βέης λέγει ότι τα τουρκικά μέλη εννόησαν καλώς το ζήτημα της παραγράφου ότι δε αυτά είχαν αποφασίσει να συνεργασθούν με τα ελληνικά μέλη, αποτελεί απόδειξη ότι συμφώνησαν στην πρώτη παράγραφο.

Ο κ. Χατζηπαύλου λέγει ότι αυτό το οποίο πράττουν τα οθωμανικά μέλη δεν είναι τεκμήριο συνεργασίας με τα ελληνικά και εκφράζει τη λύπη του ότι παραμερίστηκαν όλα τα εθνικά ζητήματα για να υπάρξει συνεργασία με τα οθωμανικά. Διαβεβαιώνει δε από μέρους των λαϊκών τάξεων ότι παραμερίστηκαν τα εθνικά τους ζητήματα από την αίθουσα αυτή προσωρινά για να υποβληθούν σε άλλο τόπο, και πράττουν τούτο για να υπάρξει συνεργασία με τους οθωμανούς.

Ο κ. Παυλίδης λέγει ότι τα έντιμα ελληνικά μέλη που μίλησαν προηγουμένως τον απαλλάτουν από την υποχρέωση να εισέλθει στην ουσία της πρότασης. Τα επιχειρήματα των Οθωμανικών μελών δεν είναι τόσο σοβαρά ώστε να δικαιολογούν τη νευρική κατάσταση με την οποία υποδέχθηκαν αυτά την παράγραφο. Στον ισχυρισμό του Μουνίρ εφέντη απάντησε ήδη το έντιμο μέλος Καρπασίας. Ο Εγγιούπ εφ. ισχυρίζεται ότι η πνευματική κατάσταση του Κυπριακού λαού δεν είναι ώριμη για ελευθερίες. Θα παρακαλούσε να του επιτραπεί να κάμει στον έντιμο οθωμανό βουλευτή την ίδια παρατήρηση, την οποία ο Μουνίρ εφέντης έκαμε στην αρχή του λόγου του στον έντιμο εισηγητή. Θα τον παρακαλούσε λοιπόν αν μιλά για τον κυπριακό λαό να μιλά για το μέρος τούτου το οποίο το έντιμο οθωμανικό μέλος αντιπροσωπεύει. Και ο Μητροπολίτης Κιτίου και τα λοιπά Ελληνικά μέλη έχουν το δικαίωμα

ασφαλώς να ομιλούν από μέρους των 4/5 του λαού τούτου. Λυπάται επίσης για τη στάση την οποία προτίθενται να τηρήσουν τα Επίσημα μέλη. Θα θεωρούσε πλήρως δικαιολογημένη αν επί του νέου συντάγματος δεν είχαμε την πείρα του παρελθόντος καθόσον καμμιιά πραγματική μεταβολή δεν επήλθε. Αντίθετα προστέθηκε αρνησικυρία του Κυβερνήτη στη σύτναξη και ψήφιση των νομοσχεδίων η οποία πριν δεν υπήρχε. Κάμνει έκκληση στα οθωμανκά μέλη να αναθεωρήσουν την απόφαση τους και λέγει ότι αυτή η ίδια η αρχή της δικαιοσύνης την οποία επικαλείται για υποστήριξη των αποφάσεων του, του επιβάλλει σεβασμό προς τα δικαιώματα της μειονοψηφίας, τα οποία και θα ληφθούν δεόντως υπόψη.

Ο κ. Εμφιετζής υποστηρίζοντας την πρόταση του Μ. Κιτίου λέγει ότι τα ελληνικά μέλη δεν ζητούν τίποτε άλλο παρά τα μεγαλύτερα δικαιώματα στη διακυβέρνηση της χώρας, τα οποία δικαιούνται να προσδοκά ο κυπριακός λαός με το μεγάλο παγκόσμιο πόλεμο, στον οποίο πήρε μέρος και η Αγγλία. Με την παροχή δε μεγαλύτερων ελευθεριών, οι οθωμανοί θα ωφεληθούν εξίσου με το ελληνικό στοιχείο.

Ο Πρόεδρος λέγει ότι το ζήτημα είναι αν η παράγραφος που προτείνεται θα αποτελέσει μέρος της αντιφώνησης.

Η παράγραφος τίθεται σε ψηφοφορία και ψηφίζουν υπέρ της όλα τα ελληνικά μέλη, καταψηφίζεται δε από τα επίσημα και οθωμανικά μέλη κι έτσι η παράγραφος απορρίπτεται.

Υστερα το Συμβούλιο γύρω στις 7 μ.μ. αναβάλλεται για την επαύριο Πέμπτη στις 9.30 π.μ.

Ομως θα λέγονταν πολλά ακόμα για το σχέδιο της αντιφώνησης μέχρι να εγκριθεί.